

Biverkningar av aversiv träning kan vara en eller flera, t ex:

Undvikande

- En hund som bestraffas gör allt för att undvika det, det kan innebära att den även försöker undvika den som bestraffar
- Hunden kan försöka undvika andra saker som var närvarande när den blev bestraffad
- Det är mycket svårt att utöva aversiv kontroll eftersom hunden kan uppleva att den bestraffas för något annat än det tänkta

Bromsar inläring

- Rädslolocentrat i hjärnan blockerar inläring om det aktiveras under träning eftersom rädsla har ett högre överlevnadsvärde
- Rädsla sitter ofta i under lång tid och om det som leder till rädslan upprepas ofta kan hunden inte ta in ny kunskap
- En individ som blir bestraffad reagerar antingen med rädsla eller med aggressivitet
- En bestraffning kan inte få hunden i en sinnesstämning av att vilja lära sig, vilket är en förutsättning för effektiv träning
- En korrigerigering ger ingen information om vilket beteende som är önskvärt, hunden vågar i bästa fall prova ett nytt beteende och hoppas på att det är rätt eller får en ny korrigerigering, i annat fall blir hunden passiv av rädsla för ny korrigerigering och då blir det svårt som tränare att lära in något nytt eftersom det kräver att hunden faktiskt utför "rätt" beteende

Bestraffningar kan få motsatt effekt

- En bestraffning har ingen påverkan på ett beteende som redan har utförts
- Hundar kan inte lära sig "till nästa gång" eftersom de inte klarar av ett sådant tidsglapp i inläring, så som vi människor kan
- Om hunden endast får uppmärksamhet när den gör oönskade beteenden kan det vara förstärkande i sig på beteendet
- En hund som tränas med upprepade korrigerigeringar blir med tiden allt mer passiv, om hunden används till aktiviteter som kräver självständighet från hundens sida kommer detta bli en stor nackdel
- Bestraffningar och korrigerigeringar påverkar hundens motivation, drivkraft, intresse och hälsa negativt
- Via korrigerigeringar går det att *lära in* oönskade beteenden t ex genom att hunden associerar åsynen av en annan hund med obehaget av koppelryck vilket kan leda till okontrollerade utbrott om det upprepas

Negativ påverkan på hundens hälsa

- Att utsättas för korrigerigeringar bygger upp en inre stress, om den stressen får pågå över lång tid kan den bli kronisk och leda till fysisk och känslomässig ohälsa och problembeteenden
- Bestraffningar ger relativt lätt känslomässiga trauman som påverkar hundens livskvalité och beteende negativt
- Bestraffningar ökar produktionen av stresshormoner och kan leda till upphetsning och aggressiva beteenden
- Den inre stressen kan leda till fenomenet som kallas trigger stacking vilket innebär att upprepade stresspåslag till slut får "bägaren rinner över" i ett annat sammanhang pga hunden inte kan hantera det inre obehaget längre
- Om hunden bestraffas när den kommunicerar ett obehag genom att t ex morra riskerar den att istället sluta markera och gå direkt till attack om den blir trängd
- Det går inte att förändra hundens känslomässiga respons genom att bestraffa den, hur hunden känner inför något påverkar beteendet

Skadar relationen

- Bestraffningar gör tränarens närvaro mindre belönande för hunden vilket gör det svårare att överträffa andra belöningar i omgivningen. Hunden kan börja föredra störningarna i omgivningen framför tränaren.
- Hundar som tränas med allt för hög kontroll och många korrigerigeringar känner sig ofta fångna hos sin ägare och hundar som känner att de inte kan fly undan jobbiga situationer kan bita
- Tuffa bestraffningar som hunden inte kan undkomma kan leda till inlärdd hjälplöshet, ett allvarligt tillstånd där hunden stänger av helt både fysiskt och psykiskt med stort lidande för hunden som följd

Bestraffning har effekt på den som bestraffar

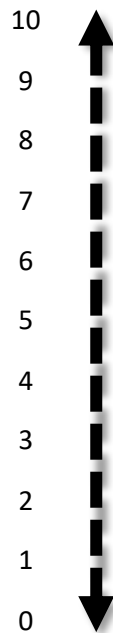
- Tränare som använder bestraffningar eller korrigerigeringar kommer att bestraffa oftare eftersom bestraffning är förstärkande för den som bestraffar
- Hunden kan vänja sig vid bestraffning vilket gör att korrigerigeringarna måste bli tuffare hela tiden för att ha effekt på en hund som lärt sig uthärda

Även om korrigeringar inte utförs med en intention av att vara skadligt så kommer den aversiva kontrollen som utövas mot hunden att vara förstärkande varje gång det lyckas få hunden att sluta med något. För oss människor kan det kännas skönt att få utlopp för den frustration som väcks när hunden gör något vi skäms för eller inte tycks fatta trots många upprepningar.

Hundar lever under våra vingar vilket innebär att den är helt beroende av vilken livskvalité vi ger den. Alla djur vi håller som sällskap eller i vår tjänst pendlar på en skala mellan:

Känsla av kontroll och stora möjligheter att utföra naturliga beteenden

(möjligheten till kommunikation och samarbete med en lyhörd ägare som ger individen valmöjligheter och ökad frihet där det är möjligt).

Inlärld hjälplöshet med liten eller ingen kontroll och få möjligheter att utföra naturliga beteenden

(orsakat av trauman, allt för kontrollerande och dominerande ägare med mycket bestraffning, isolering, ensamhet eller våld)

Källor

Hallgren, A. (2006). *Drivkraft och motivation*. MBF bokförlag.

Pryor, K. (1984). *Don't Shoot The dog*. Simon & Schuster Paperbacks.

Ramirez, K. (2020). *The eye of the trainer. Animal Training, Transformation, and Trust*. Sunshine books.

Jensen, P. (2006). *Djuren och deras beteende. ...och orsakerna till det*. Natur&Kultur.